

Arjen turvallisuus, Uudenmaan piiri 22.10.18

Lämpimästi tervetuloa turvalliseen iltaamme, kurssimme ensimmäiseen osioon!

Ihan aluksi pieni kertomus turvallisuusohjeista sadan vuoden takaa.

Hanko-Lappvikin vesialuepäällikkö määräsi noudatettavaksi sodan vuoksi muuttuneiden olosuhteiden takia seuraavan turvallisuusohjeen:

1. Kun meidän aeroplaanimme lentävät, vedetään palotorniin (wesitorniin) valkoinen lippu.
2. Kun vihollisen ilmalaiwat lentävät tänne, vedetään palotorniin punainen lippu, jonka ohella palokelloa soitetään kolme kertaa, jolloin joka kerralla isketään kolme lyöntiä. Tällaisen tapauksen sattuessa kehoitetaan asukkaita pysymään kotona ja suojaissa paikoissa välttääkseen tulehasta alasheitettyjen pommien sirpaleiden haavoittamiksi.

Tämän kurssin tavoitteena on kehittää osallistujien valmiutta ennakoida henkilökohtaista turvallisuuttaan uhkaavia tekijöitä sekä selviytyä yleisimmistä arjen häiriötilanteista. Opettelemme niin kodin kuin kadunkin erilaisista uhkista selviytymistä. Niinpä otankin tässä esille yleistä asiaa arkisesta turvallisuudesta.

Turvallisuutemme on päivä päivältä yhä tärkeämmäksi muuttuva asia. Sisäinen turvallisuus on suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan tukijalka.

Poliisin mukaan turvallisuuden ylläpito vaikeutuu koko maassa ja erityisesti harvaan asutuilla alueilla. Ympäristön turvallisuus on monimutkaistunut ja muuttunut pysyvästi, ennustettavuus on heikentynyt. Kansainvälisen turvallisuustilanteen muutos vaikuttaa Suomen sisäiseen turvallisuuteen ja turvallisuusympäristön muutos on kasvattanut turvattomuuden tunnetta Suomessa.

Jokaisen pitää itse miettiä turvallinen asennoitumisensa elämään. Oma asenne vaikuttaa aina myös läheisten turvallisuuteen. Asenne on hyvä perusta, avuksi tarvitaan myös tietoa.

Mitähän se arjen turvallisuus oikein on ja miten siihen voit vaikuttaa?

Onko arjen turvallisuus turvallisuutta muuallakin kuin kotimaassa?

Ovatko yleinen järjestys ja turvallisuus perusoikeuksiamme? Turvallisuus on itse asiassa sekä oikeus että velvollisuus !

Turvallisuus vaatii jokaisen osallistumista. Ihmisen turvallisuudentunteen kannalta on luonnollista, että ikävät asiat pyritään unohtamaan mahdollisimman nopeasti.

Siksi johdonmukainen pitkäkestoinen varautuminen hankaloituu ja syntyy vaikutelma, että kaikenlaisiin onnettomuuksiin varautuminen aktivoituu vasta kun uhka toteutuu.

Turvallisuus on eri asia eri ihmisille, erilaisille ihmisille. Turvallisuuden hallinta vaatii jokaiselta oman osansa, päättäjien ja kansalaisten tulee kiinnostua kaikenlaisiin häiriötilanteisiin varautumisen vaatimuksista. Kaikki viranomaiset tarvitsevat rinnalleen tavallisia kuntalaisia ja päinvastoin.

Turvallisuus käsitteenä myös muuttuu ihmisen iän mukana, eri ikäryhmissä on erilaiset haasteet.

Olen puhunut turvallisuudesta erilaisille ihmisryhmille ainakin vuodesta 2004 ja edelleen aihe on vähintäänkin yhtä ajankohtainen! Eikä turvallisuus edes ole ammattini...

Tilastollisesti kotona ja kodin lähiympäristössä tapahtuu enemmän vahinkoja kuin missään muualla.

Turma sattuu tutussa paikassa.

Esimerkiksi kodin tulipaloista yli puolet liittyy sähköön, laitteiden virheelliseen asennukseen ja käyttövirheisiin, kun ohjeisiin ei ole tutustuttu. Ja tietysti siihen paljon puhuttuun pyykinkuivatukseen kiukaan lämmössä. Vieläkin!

Liukastumiset, putoamiset, kompastumiset niin portaissa kuin muuallakin vaativat oman huomionsa ja ehdottomasti kunnon liukuesteet kaikkialle ja kaikille.

Lasten kohdalla pistorasiavammat ja myrkytykset (myrkylliset kodin kasvit, pesuaineet) toivottavasti pian kuuluvat kokonaan menneisyyteen.

Kaikille tuttuja turvaohjeita vaikkapa marjamatkalle lähdeettäessä ovat: älä lähde yksin, suunnittele reittisi, arvioi mitä jaksat, eksyessäsi säilytä malttisi, suhtaudu varoituksiin vakavasti ja niin edelleen ja niin edelleen.

Vain muutamia mainitakseni.

Viime kesän lämpötilat saivat Valviran vaatimaan varautumista samanlaisiin kesiin myös tulevaisuudessa. Jatkossa tullaankin pohtimaan pitäisikö varautuminen pitkäaikaiseen helteeseen lisätä osaksi eri organisaatioiden valmiussuunnitelmia.

Moni ei tiedä, miten vahinkoja voidaan omassa kodissa välttää! Tämä johtuu osittain siitäkin että nykyiset kodit ovat yhä teknisempiä, laitteita on kaiken aikaa enemmän ja enemmän. Erilaisten laitteiden ja järjestelmien säätämiseen tarvitaan usein ammattilaisen apua. Tekniikan lisääntyminen etäännyttää ihmisiä perinteisestä osaamisesta!

65 vuotta täyttäneiden määrä on jo pitkälti toista miljoonaa. Suuri osa ikäihmisistä asuu omassa kodissaan reippaina, terveinä, aktiivisina – itse asiassa ikääntyvät viettävät elämästään terveinä yhä pidemmän osan ja ovat näin ollen merkittäviä kuluttajia. Erilaiset hienot järjestelmät saavat paikkansa kotona. Mutta ovatko ne turvallisia ja turvallisesti paikoilleen asennettuja?

Kerros- ja rivitaloissa on oltava pelastussuunnitelma, laki velvoittaa tiedottamaan siitä kaikille asukkaille. Kuitenkin Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön mukaan kaksi kolmesta asukkaasta kertoo ettei ole perehtynyt suunnitelmaan tai edes kuullut siitä.

Jokaisen perheen ja kodin tilanne on ainutlaatuinen. Turvallisuus vaatii jokaisen osallistumista. On tärkeätä ymmärtää mistä läheistemme turvallisuus lopulta syntyy. Jokaisella meistä on vastuu myös muiden turvallisuudesta. Sisäministeriö on toukokuussa 2016 julkaissut vasta ensimmäisen 60 – sivuisen selontekonsa turvallisuudesta, hallitus huolehtii viime kädessä kokonaisturvallisuudestamme kellon ympäri jokaisena päivänä.

Varsinainen työ häiriötilanteisiin varautumisessa tapahtuu kuitenkin kentällä. Siis sinun ja minun toimesta.

Juuri siksi olemme täällä.